

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 januari 2022 over het verlenen van een overbruggingslening aan ondernemingen

Samenvatting

Naar aanleiding van het aflopen van de mededeling van de Commissie (C(2020) 1863) Tijdelijke Kaderregeling inzake staatssteun ter ondersteuning van de economie vanwege de huidige Covid-19-uitbraak op 30 juni 2022, is het nodig de aanmelding van de Overbruggingslening bij de Europese Commissie te vernieuwen. De Overbruggingslening kan aangemeld worden onder de mededeling van de Commissie (2022/C 131 I/01) Tijdelijk crisiskader voor staatssteunmaatregelen ter ondersteuning van de economie na de Russische agressie tegen Oekraïne. De regeling moet dan wel bijgestuurd worden om te voldoen aan deze nieuwe mededeling en de mogelijkheden die deze regeling biedt te benutten.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

De maatregel valt onder het beleidsveld Economie.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het advies IF dd. 1 juni 2022 is gunstig. De Inspecteur van Financiën wijst erop dat het budget dat bij de Europese Commissie zal worden aangemeld het dubbele bedraagt van het actueel beschikbare budget wat het voordeel heeft dat - indien de Vlaamse Regering in de toekomst zou beslissen om het budget van de maatregel of de te ontlene bedragen te verhogen – daarvoor geen nieuwe aanmelding bij de Europese Commissie meer nodig is.

Zoals de Inspecteur van Financiën terecht stelt biedt artikel 6 van het ontwerp de Vlaamse Regering de mogelijkheid om (op basis van afdeling 2.3 van het tijdelijk staatssteunkader) het bedrag van de totale omvang per lening en van de twee leningen samen, te verhogen tot maximaal 750.000 euro. Dit laat de Vlaamse Regering toe om flexibel in te spelen op wijzigende economische omstandigheden, door het budget van de maatregel of de te ontlene bedragen te verhogen, zonder dat zich daarvoor een nieuwe

(tijdrovende) aanmelding bij de Europese Commissie opdringt. Deze benadering past ook binnen de werkwijze van de Commissie om bij voorkeur eerder generiek aan te melden, eerder dan telkens te heraanmelden met beperkte aanpassingen. Conform de opmerking van de Inspecteur van Financiën veronderstelt dit in beide gevallen een nieuwe beslissing van de Vlaamse Regering.

De Europese Commissie verleende haar goedkeuring op 12 juli 2022.

2. INHOUD

2.1. Situatie

Op 28 februari 2022 om 14.00 uur werd de applicatie voor de Overbruggingslening bij VLAIO opengesteld. Deze maatregel moest het voor ondernemingen getroffen door de Covid-pandemie mogelijk maken om te investeren in duurzame goederen, bijvoorbeeld ventilatie-apparatuur en dergelijke. De maatregel kende een sterke opstartpiek. Naar aanleiding van het uitbreken van de oorlog in Oekraïne en de gevolgen daarvan voor de Vlaamse economie werd het budget verhoogd van 100 miljoen euro naar 200 miljoen euro. Zowel de initiële regeling als de budgetverhoging werden onder de Tijdelijke Kaderregeling inzake staatssteun ter ondersteuning van de economie vanwege de huidige Covid-19-uitbraak op 30 juni 2022 aangemeld bij de Europese Commissie en werden door de Europese Commissie goedgekeurd.

Op 1 juli 2022 waren er voor de Overbruggingslening:

- 1.934 aangevraagde leningen voor een bedrag van 178.787.075,83 euro;
- 1.018 goedgekeurde leningen voor een bedrag van 100.272.026,89 euro.

Binnen het beschikbaar budget van 200 miljoen euro is er dus ruimte om de regeling te verlengen, er is nog een kleine 100 miljoen euro beschikbaar. Voor de concrete bespreking van de budgettaire impact wordt verwezen naar punt 3A van deze nota.

Naar aanleiding van het aflopen van de mededeling van de Commissie (C(2020) 1863) Tijdelijke Kaderregeling inzake staatssteun ter ondersteuning van de economie vanwege de huidige Covid-19-uitbraak op 30 juni 2022 was het nodig de aanmelding van de Overbruggingslening bij de Europese Commissie te vernieuwen. De Overbruggingslening kon aangemeld worden onder de mededeling van de Commissie (2022/C 131 I/01) Tijdelijk crisiskader voor staatssteunmaatregelen ter ondersteuning van de economie na de Russische agressie tegen Oekraïne. De regeling moest dan wel bijgestuurd worden om te voldoen aan deze nieuwe mededeling en de mogelijkheden die deze regeling biedt te benutten.

2.2 Voorstel

Doelstelling van de aanpassing is de bestaande regeling te continueren aan dezelfde voorwaarden, zoveel als mogelijk via het bestaande (semiautomatische) mechanisme.

De huidige regeling Overbruggingslening blijft de basis. Dit voorkomt dat grote wijzigingen moeten gebeuren aan de applicaties bij VLAIO en PMV.

2.2.1 Aanpassing in de applicatie

Zoals eerder afgesproken naar aanleiding van de budgetverhoging naar 200 miljoen euro, zal de applicatie aangepast worden met een verplicht in te vullen veld om de link tussen de aanvraag van de lening en de impact van de oorlog in Oekraïne te duiden. Met name wordt onderstaande in de applicatie voorzien bij dit informatief veld:

“ **Titel:** Impact oorlog Oekraïne

Tekst: De Overbruggingslening werd gecreëerd door de Vlaamse Regering om ondernemingen te helpen de gevolgen van de oorlog in Oekraïne op hun bedrijfsvoering te dragen. De Overbruggingslening is een crisisinstrument om de acute liquiditeitsnoden van de ondernemingen te ondersteunen, voor zover deze het gevolg zijn van de oorlog in Oekraïne (vb. via de gestegen energiekost, aanhoudende inflatie, verstoorde handelsrelaties, ...). Geef hier concreet voor uw onderneming weer welke impact uw bedrijfsvoering ondervindt van de oorlog in Oekraïne die u ertoe aanzet de Overbruggingslening aan te vragen.

Foutmelding: Deze kader is een verplicht in te vullen veld.”.

2.2.2 Juridische aanpassingen

Met dit wijzigingsbesluit wordt het huidige besluit van de Vlaamse Regering van 21 januari 2022 over het verlenen van een overbruggingslening aangepast.

Dat wil concreet zeggen dat de regeling zoals voorzien in het huidige besluit de basis blijft vormen voor de nieuwe regeling.

Zo kan, bij wijze van voorbeeld, diegene die reeds twee overbruggingsleningen kreeg toegezegd onder de Tijdelijke Kaderregeling inzake staatssteun ter ondersteuning van de economie vanwege de huidige Covid-19-uitbraak, geen derde overbruggingslening krijgen op basis van het Tijdelijk crisiskader voor staatssteunmaatregelen ter ondersteuning van de economie na de Russische agressie tegen Oekraïne. De voorwaarde dat een steunaanvragen met toepassing van artikel 10, eerste lid, 1°, maximaal twee overbruggingsleningen toegezegd kan krijgen, blijft immers onverkort van kracht, net als alle andere steunvoorwaarden. Hetzelfde geldt bijvoorbeeld voor aanvragers die al het maximale bedrag (200.000 euro of 400.000 euro) verkregen. Wel stijgt de te betalen intrest naar 1,5% aangezien ook de marktrente gestegen is.

Dit heeft ook het voordeel dat de huidige applicatie kan blijven bestaan, zowel langs de kant van VLAIO, als aan de zijde van PMV/z-Leningen, en dat het huidige team dat intussen de regeling kent, kan verder werken.

De afdeling 2.1 van de Tijdelijke kaderregeling inzake Oekraïne is bijna identiek aan het hoofdstuk 3.1 van de tijdelijke kaderregeling COVID, zodat dit mogelijk is. Waar continuering van de bestaande geautomatiseerde werkwijze onder dezelfde voorwaarden niet mogelijk is, wordt afdeling 2.3 geoperationaliseerd. Gelet op de specifieke voorwaarde opgenomen in afdeling 2.3 wordt de steun aangevraagd via dit punt beperkt tot 15% van de gemiddelde jaaromzet van de voorbije drie jaar. De steunaanvragers die hier beroep op willen doen, moeten aan VLAIO hun jaaromzet bewijzen door het overmaken van de officiële btw-aangifte met overzicht van de uitgaande handelingen (Kader II) voor de jaren 2019, 2020 en 2021. Maar een aantal bedrijven kan zijn jaaromzet niet op deze manier bewijzen. Enkel indien de aanvrager vrijgesteld is van het indienen van een officiële btw-aangifte, mag hij zijn gemiddelde jaaromzet bewijzen door middel van de klantenlijsting van de voorbije drie jaar, zijnde een lijst van de Belgische btw-nummers van de klanten aan wie de onderneming goederen heeft geleverd of diensten heeft verstrekt tijdens het vorige kalenderjaar. De lijst bevat voor elke klant het totaalbedrag aan leveringen en diensten. De minister kan nader bepalen hoe ondernemingen die geen officiële btw-aangifte indienen hun jaaromzet moeten bewijzen.

Het wijzigingsbesluit doet geen afbreuk aan de administratieve verplichtingen (zoals het ter beschikking houden van een boek voor inkomende facturen, een boek voor uitgaande facturen, een dagboek voor ontvangsten, een gedetailleerde opgave van de bijkomende winst voortvloeiend uit bijzondere inkoopvoorwaarden en een berekeningsblad) van toepassing op belastingplichtigen die vrijgesteld zijn van het indienen van een officiële btw-aangifte (cf. art. 8). Aanvragers zullen hierop ook gewezen worden via de VLAIO website.

2.3. Concrete bepalingen

Artikel 1

Artikel 1 van het ontwerp past de definitie van overbruggingslening aan aan de nieuwe tijdelijke kaderregeling, met name de mededeling van de Commissie (2022/C 131 I/01) Tijdelijk crisiskader voor staatssteunmaatregelen ter ondersteuning van de economie na de Russische agressie tegen Oekraïne.

Naar aanleiding van het aflopen van de mededeling van de Commissie (C(2020) 1863) Tijdelijke Kaderregeling inzake staatssteun ter ondersteuning van de economie vanwege de huidige Covid-19-uitbraak op 30 juni 2022 wordt ook de definitie van tijdelijke kaderregeling aangepast.

Artikel 2

Artikel 2 past artikel 2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 januari 2022 inzake de overbruggingslening aan om de nodige flexibiliteit te voorzien voor de toepassing van de staatsteunregelingen.

De de minimis regeling blijft behouden.

Afdeling 2.1 en afdeling 2.3 van de tijdelijke kaderregeling vervangen het hoofdstuk 3.1 van de tijdelijke kaderregeling inzake Covid 19. Afdeling 2.1 van de Tijdelijke kaderregeling inzake Oekraïne is bijna identiek aan het hoofdstuk 3.1 van de tijdelijke kaderregeling COVID, zodat voortzetting mogelijk is.

Daar waar continuering van de bestaande geautomatiseerde werkwijze onder dezelfde voorwaarden niet mogelijk is, wordt afdeling 2.3 geoperationaliseerd. Gelet op de specifieke voorwaarde opgenomen in afdeling 2.3 wordt de steun aangevraagd via dit punt beperkt tot 15% van de gemiddelde jaaromzet van de voorbije drie jaar. De steunaanvrager bezorgt hiervoor de officiële btw-aangifte met overzicht van de uitgaande handelingen (Kader II) voor de jaren 2019, 2020 en 2021.

Enkel indien de aanvrager vrijgesteld is van het indienen van een officiële btw-aangifte, mag hij zijn gemiddelde jaaromzet bewijzen door middel van de klantenlijst van de voorbije drie jaar, zijnde een lijst van de Belgische btw-nummers van de klanten aan wie de onderneming goederen heeft geleverd of diensten heeft verstrekt tijdens het vorige kalenderjaar. De lijst bevat voor elke klant het totaalbedrag aan leveringen en diensten. De minister kan nader bepalen hoe ondernemingen die geen officiële btw-aangifte indienen hun jaaromzet moeten bewijzen. Deze delegatie biedt de mogelijkheid en de flexibiliteit om de procedure voor het bewijs van de jaaromzet op een later moment verder te verfijnen, indien uit de dossierbehandeling bij VLAIO zou blijken dat daar nood aan is.

Artikel 3

Artikel 3 past de doelstelling van de overbruggingslening in artikel 4 aan aan de nieuwe tijdelijke kaderregeling (de mededeling van de Commissie (2022/C 131 I/01) Tijdelijk crisiskader voor staatssteunmaatregelen ter ondersteuning van de economie na de Russische agressie tegen Oekraïne). De tijdelijke kaderregeling stelt dat de doelstelling is om de acute liquiditeitsnoden van ondernemers te ondersteunen, voor zover deze het gevolg zijn van de oorlog in Oekraïne.

De termijn van de aanvraag van de overbruggingslening wordt tevens verlengd van 15 juni 2022 tot en met 15 december 2022.

Artikel 4

Artikel 4 herformuleert artikel 8. De inhoud van de bepaling wordt niet gewijzigd, maar wel duidelijker geformuleerd.

Artikel 5

Artikel 5 vervangt in artikel 9, punt 1°, met betrekking tot de definiëring van onderneming in moeilijkheden, de verwijzing naar punt 22, c en c bis, van de tijdelijke kaderregeling door de verwijzing naar artikel 2, punt 18, van Verordening (EU) Nr. 651/2014 van de Commissie van 17 juni 2014 waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag met de interne markt verenigbaar worden verklaard.

Er wordt voor de definitie van onderneming in moeilijkheden gekozen binnen de Verordening (EU) Nr. 651/2014 van de Commissie. De tijdelijke kaderregeling COVID werd immers vervangen, maar in de tijdelijke kaderregeling inzake Oekraïne is geen definitie voorzien van onderneming in moeilijkheden.

Artikel 6

Artikel 6 past in artikel 10 van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 januari 2022 inzake de overbruggingslening vooreerst een aantal data aan. De stavingstukken kunnen pas worden ingebracht vanaf 24 februari 2022, met name de start van de oorlog in Oekraïne en dit tot uiterlijk 15 december 2022, 12.00 uur. De beslissingstermijn bij VLAIO wordt verlengd van 30 juni 2022 tot en met 31 december 2022.

Daarnaast wordt aan het eerste lid van artikel 10 een punt 10° toegevoegd waarbij, voor de aanvragers die kozen voor steunregime op basis van afdeling 2.3, het te verkrijgen bedrag beperkt wordt tot 15% van de gemiddelde jaaromzet van de voorbije drie jaar. De steunaanvrager bezorgt hiervoor de officiële btw-aangifte met overzicht van de uitgaande handelingen (Kader II) voor de jaren 2019, 2020 en 2021. Enkel indien de aanvrager vrijgesteld is van het indienen van een officiële btw-aangifte, mag hij zijn gemiddelde jaaromzet bewijzen door middel van de klantenlijst van de voorbije drie jaar, zijnde een lijst van de Belgische btw-nummers van de klanten aan wie de onderneming goederen heeft geleverd of diensten heeft verstrekt tijdens het vorige kalenderjaar. De lijst bevat voor elke klant het totaalbedrag aan leveringen en diensten. De minister kan nader bepalen hoe ondernemingen die geen officiële btw-aangifte indienen hun jaaromzet moeten bewijzen.

De Vlaamse Regering kan in het geval dat er steun wordt verstrekt op basis van afdeling 2.3 het bedrag van de totale omvang per lening en van de twee leningen samen verhogen tot maximaal 750.000 euro. Die aanpassing zou er kunnen komen mochten de omstandigheden dermate wijzigen dat een dergelijke verhoging zich opdringt. Dit heeft het voordeel dat indien de Vlaamse Regering in de toekomst wil beslissen om de te ontlene bedragen (of het budget van de maatregel) te verhogen, er geen nieuwe aanmelding bij de Europese Commissie meer nodig is. Dit creëert flexibiliteit, en maakt dat de uitvoering van de overbruggingslening niet nodeloos moet worden stopgezet omwille van een nieuwe aanmelding. Dit past ook binnen de werkwijze van de Commissie om bij voorkeur generiek aan te melden, eerder dan telkens te her-aanmelden met beperkte aanpassingen. Wel kan dit enkel gebeuren wanneer gekozen wordt voor een steunregime op basis van afdeling 2.3.

Artikel 7

Artikel 7 wijzigt de te hanteren rente door PMV van 1% naar 1,5%. Deze verhoging is logisch gelet op de gestegen marktrente sinds de start van de regeling.

Artikel 8

Via artikel 8 wordt een artikel 16/1 ingevoegd in het besluit. Artikel 16/1 stelt dat het wijzigingsbesluit op geen enkele manier afbreuk doet aan verplichtingen die de belastingplichtige aanvrager uit hoofde van andere fiscale regelgeving dient na te leven. Dit is met name het geval voor de administratieve verplichtingen (zoals het ter beschikking houden van een boek voor inkomende facturen, een boek voor uitgaande facturen, een dagboek voor ontvangsten, een gedetailleerde opgave van de bijkomende winst voortvloeiend uit bijzondere inkoopvoorwaarden en een berekeningsblad) van toepassing op belastingplichtigen die vrijgesteld zijn van het indienen van een officiële btw-aangifte.

Artikel 9

Via artikel 9 wordt een artikel 16/2 ingevoegd in het besluit. Artikel 16/2 stelt dat op de steunaanvragen die zijn ingediend voor de datum van de inwerkingtreding van dit besluit, het besluit van de Vlaamse Regering van 21 januari 2022 over het verlenen van een overbruggingslening aan ondernemingen van toepassing blijft zoals van kracht voor de datum van inwerkingtreding van het wijzigingsbesluit. Zo kunnen de steunaanvragen op basis van de initiële regeling verder worden opgevolgd en afgewerkt.

Artikel 10

Artikel 10 bepaalt dat het wijzigingsbesluit in werking treedt op 1 augustus 2022.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Stand van zaken van de uitvoering van deze regeling op 1 juli 2022:

- 1.934 aangevraagde leningen voor een bedrag van 178.787.075,83 euro;
- 1.018 goedgekeurde leningen voor een bedrag van 100.272.026,89 euro.

Er is dus nog een kleine 100 miljoen euro beschikbaar voor het vervolg van de maatregel.

Gelet op de grotere manuele behandeling van aanvragen gebaseerd op punt 2.3, zal VLAIO mogelijk KPMG betrekken bij de analyse van de kredietwaardigheid (terugbetalingscapaciteit) van de aanvragers voor de periode dat de regeling bestaat. VLAIO zal hier enkel gebruik van maken indien deze werklust zich effectief voordoet en de maatregel niet meer kan beheerd worden met het huidige team. VLAIO raamt de mogelijke kost hiervan op 30.000 euro, en neemt dit op binnen de eigen middelen. Eventuele kosten aan DXC voor aanpassing van de applicatie worden vergoed aan VLAIO via de Coronaprovisie. Het budget dat bij de Europese Commissie werd aangemeld bedraagt het dubbele van het beschikbare budget van 200 miljoen euro, met name 400 miljoen euro. Het maximum te ontlenen bedrag werd bij de Europese Commissie aangemeld op 750.000 euro. Zowel het beschikbare budget als het maximaal te ontlenen bedrag zijn hoger dan wat vandaag voorzien wordt in het besluit van de Vlaamse Regering. Indien de Vlaamse Regering in de toekomst zou beslissen om het budget van de maatregel te verhogen of de te ontlenen bedragen is dan geen nieuwe aanmelding bij de Europese Commissie meer nodig (cf. *supra*).

Doordat de rente stijgt naar 1,5% stijgt ook het terugverdieneffect voor de Vlaamse overheid licht.

B. ESR-TOETS

Er is geen ESR toets vereist.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het ontwerp heeft geen weerslag op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten van de Vlaamse Overheid voor zover de in te bouwen controles kunnen georganiseerd worden in de applicatie. Indien VLAIO manueel controles moet uitvoeren is hiervoor bijkomend personeel te voorzien.

Het akkoord van de Vlaamse minister bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling zal enkel in dat geval vereist zijn. Het besluit van de Vlaamse Regering is voorzien op een volledige automatisering van de maatregel.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

- personeel: het ontwerp heeft geen weerslag op het gebied van personeelsinzet;
- werkingsuitgaven: het ontwerp heeft geen weerslag op de lopende uitgaven;
- investeringen en schuld: het ontwerp heeft geen investeringen als gevolg;
- ontvangsten: het ontwerp resulteert niet in bijkomende ontvangsten.

Conclusie: het ontwerp heeft geen weerslag op de werking van de lokale besturen.

4. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar definitieve goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 21 januari 2022 over het verlenen van een overbruggingslening voor ondernemingen;

2° de Vlaamse minister bevoegd voor de economie te gelasten het voormelde besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 21 januari 2022 over het verlenen van een overbruggingslening voor ondernemingen te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw

Jo BROUNS